

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1437/2019
03.10.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ненад Зечевић, адвокат из ..., против туженог ЈКП ББ, чији је пуномоћник Александар Бојков, адвокат из ..., ради исплате накнаде трошкова за исхрану у току рада, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1418/18 од 14.11.2018. године, у седници већа одржаној 03.10.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1418/18 од 14.11.2018. године, у преиначујућем делу и у погледу одлуке о трошковима поступка, тако што се жалба туженог и у том делу одбија као неоснована и потврђује пресуда Основног суда у Новом Саду П1 1674/2016 од 14.03.2018. године у делу става првог и другог изреке тако што се обавезује тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова за исхрану у току рада за октобар месец 2014. године исплати, поред правноснажно досуђеног износа од 30,00 динара са припадајућом законском затезном каматом од 01.12.2014. године до исплате, и износ од 490,75 динара са законском затезном каматом од 01.12.2014. године до исплате, и у ставу другом изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 112.200,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности одлуке до исплате, у року од осам дана од дана достављања преписа одлуке, под претњом принудног извршења.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 1674/2016 од 14.03.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име дела неисплаћеног трошка за исхрану у току рада за октобар месец 2014. године исплати износ од 520,75 динара са законском затезном каматом почев од 01.12.2014. године до исплате, у

року од осам дана од дана достављања преписа одлуке, под претњом принудног извршења. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади парничне трошкове у износу од 84.700,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности одлуке до исплате, у року од осам дана од дана достављања преписа одлуке, под претњом принудног извршења. Ставом четвртим изреке одбијен је захтев тужиоца у делу којим је тражио да му се на досуђене трошкове поступка исплати законска затезна камата почев од дана доношења првостепене пресуде до дана извршности одлуке.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1418/18 од 14.11.2018. године, ставом првим изреке, жалба тужиоца је одбијена као неоснована, док је жалба туженог делимично усвојена, па је пресуда Основног суда у Новом Саду П1 1674/2016 од 14.03.2018. године у усвајајућем делу о главном захтеву преиначена тако што је захтев тужиоца за исплату накнаде трошкова за исхрану у току рада за октобар 2014. године преко износа од 30,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.12.2014. године до исплате одбијен као неоснован. Ставом другим изреке одбијена је жалба туженог у преосталом делу, а првостепена пресуда у преосталом усвајајућем делу о главном захтеву потврђена. Ставом трећим изреке, преиначена је одлука о трошковима првостепеног поступка тако што је одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка. Ставом четвртим изреке обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 15.800,00 динара, у року од осам дана.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену и то дела којим је преиначена првостепена пресуда, као и одлука о трошковима поступка, тужилац је благовремено преко пуномоћника изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, с тим што је предложио да се ревизија сматра изузетно дозвољеном на основу члана 404. став ЗПП, ради уједначавања судске праксе.

Тужени је поднео суду одговор на ревизију тужиоца.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18 – у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању на којем је заснована правноснажна одлука, тужилац је био у радном односу код туженог у октобру месецу 2014. године. У то време код туженог су била у примени два општа акта и то Колективни уговор туженог и Посебни колективни уговор за јавна, комунална и друга јавна предузећа Града Новог Сада. Одредбом члана 53. КУ туженог одређено је да запослени има право на месечну накнаду трошкова за исхрану у току рада у висини од 20% од просечне месечне зараде по запосленом у привреди Републике Србије, према последњем објављеном податку Републичког органа за послове статистике. Одредбом члана 41. ПКУ за јавна, комунална и друга јавна предузећа Града Новог Сада, прописано је да запослени има право на месечну накнаду трошкова за исхрану у току рада у висини од 15% просечне месечне зараде по запосленом Републике Србије, према последњем објављеном податку Републичког органа за послове статистике. Међу странкама је неспорно да тужени

није запосленима, па ни тужиоцу, исплаћивао накнаду трошкова за исхрану у току рада у висини утврђеној Колективним уговором туженог, ни у висини обрачунатој према ПКУ за јавна, комунална и друга јавна предузећа Града Новог Сада. Према Програму пословања за 2014. годину, за који је тужени добио сагласност, тужени је на синтетичком конту 520 (трошкови зарада, накнаде зараде и остали лични расходи), а имајући у виду неутрошена – расположива средства у односу на планирана средства на овом конту, тужени је имао довољно неутрошених средстава да тужиоцу у целости исплати разлику између исплаћене накнаде трошкова за исхрану у току рада и накнаде на коју би имао право применом члана 53 КУ туженог и члана 41. ПКУ за јавна, комунална и друга јавна предузећа Града Новог Сада. Ако би се исказана разлика нереализованих средстава за зараде за октобар 2014. године искористила за исплату накнаде за исхрану и то само за оне запослене који су утужили туженог, део који би по наведеном основу припао тужиоцу износи 520,75 динара, док у варијанти за све запослене код туженог, део који би припао тужиоцу износи 30,00 динара. Тужилац је поднеском од 17.11.2017. године смањив тужбени захтев на износ потраживања на име неисплаћене разлике накнаде трошкова за исхрану у току рада за октобар месец 2014. године на износ од 520,75 динара са каматом.

Код овако утврђеног чињеничног стања, по оцени другостепеног суда, тужени је као јавно предузеће био у обавези да у спорном месецу исплати запосленима накнаду трошкова за исхрану у току рада само у висини средстава које су у Програму пословања предвиђена за исплату зарада и накнада зарада, а не у висини средстава које су предвиђене за друге намене, јер према одредби члана 105. Закона о раду, трошкови исхране у току рада представљају део зараде и тужени је исплату тих трошкова вршио из планиране масе средстава за зараде. Имајући у виду да су туженом за спорни месец у односу на планирану масу средстава за исплату зарада и накнада зарада преостала неутрошена средства, тужени је био у обавези да свим запосленима исплати накнаду трошкова за исхрану у току рада до висине тих расположивих средстава, због чега је тужиоцу за октобар 2014. године досуђена накнада трошкова исхране у току рада само у висини средстава које су у Програму пословања предвиђена и то у оквиру оних средстава која су предвиђена за исплату зарада и накнада зарада у смислу чланова 50, 54. и 55. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“, бр.119/12.... 44/14) и према одредбама Уредбе о начину и контроли обрачуна исплате зараде у јавним предузећима („Службени гласник РС“, бр.5/06 и 21/14).

Врховни касациони суд налази да се ревизијом тужиоца основано указује на погрешну примену материјалног права.

Наиме, тужени није могао тужиоцу ускратити право признато законом, те да тужиоцу припада тражена накнада трошкова исхране и то у висини утврђеној наведеним колективним уговором туженог, којим је сам тужени признао запосленима право на већи проценат на име ове накнаде него што је то учињено посебним колективним уговором, а чија висина је утврђена оценом налаза и мишљења судског вештака. Околност што тужени Програмом пословања није предвидео новчана средства и за ову намену, не ослобађа га обавезе да поступа у складу са појединачним и општим актима о раду (уговором о раду, анексом уговора о раду, посебним колективним уговором и колективним уговором код

туженог). План и програм пословања туженог послодавца не може дерогирати одредбе општих аутономних извора радног права и обавезе туженог из уговора о раду и анекса уговора о раду, које је тужени закључио са тужиоцем, с обзиром да су закључени на основу Закона о раду, као императивног прописа. Стога тужилац има право на накнаду трошкова исхране у складу са уговором о раду, Посебним колективним уговором за јавна, комунална и друга јавна предузећа Града Новог Сада и Колективним уговором туженог, али како је сам тужилац током првостепеног поступка смањио тужбени захтев потражујући износ од 520,75 динара, од чега му је другостепени суд признао право на исплату разлике у висини од 30,00 динара са припадајућом законском затезном каматом, то тужиоцу припада накнада трошкова исхране у току рада за месец октобар 2014. године у висини од 490,75 динара са припадајућом каматом, крећући се у границама постављеног тужбеног захтева.

Из изложених разлога одлучено је као у ставу првом изреке пресуде применом члана 416. став 1. ЗПП.

Тужилац је постигао успех у поступку по ревизији због чега му на основу одредаба чл. 153, 154. и 165. став 2. ЗПП припадају одређени трошкови целокупног парничног поступка у износу од 112.200,00 динара и то на име заступања од стране пуномоћника из реда адвоката и то за састав тужбе у износу од 6.000,00 динара, за заступање на шест одржаних рочишта у износу од 7.500,00 динара, на име састава четири образложена поднеска у износу по 6.000,00 динара, на име састава ревизије у износу од 12.000,00 динара, на име трошкова вештачења у износу од 11.900,00 динара, као и на име трошкова судских такси на тужбу и првостепену пресуду у износу од 1.900,00 динара, као и на име судске таксе на ревизију и на одлуку по ревизији (3.800,00 динара, односно, 5.700,00 динара), све одмерено применом важеће АТ и ТТ.

Из изложених разлога применом члана 165. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Одлука из става трећег изреке, донета је у смислу одредбе члана 154. став 1. ЗПП у вези члана 153. став 1. ЗПП, будући да тужени није постигао успех у поступку по ревизији, те му не припада право на накнаду трошкова на име састава одговора на ревизију, који свакако не представља радњу неопходну за одлучивање о ревизији.

**Председник већа – судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић